

NYT 2
APRIL 2013

FRILANDSMUSEETS VENNER

FRILANDSMUSEETS VENNER

SELSKABET FRILANDSMUSEETS VENNER

REJSEN TIL FORTIDEN

FRILANDSMUSEET OG DET POETISKE MUSEUM

Jeg har ved tidligere lejligheder talt om ”Det poetiske Museum”. Men da det sikkert ikke er alle, der har hørt om det, og da det måske kan forekomme nogle en anelse dunkelt, vil jeg gerne på dette sted sige lidt om, hvad det er, vi mener, når vi på Frilandsmuseet taler om det poetiske museum.

”Det poetiske museum” er en betegnelse for den nye formidlingsstrategi, som Frilandsmuseets ledergruppe søsatte i begyndelsen af sidste år. Den går ud på, at vi generelt vil benytte os af kunstneriske virkemidler i vores formidling. Traditionelt har kulturhistorisk formidling bestået af akademiske foredrag og rundvisninger, holdt i et sprog, der først og fremmest talte til hjernen eller til det intellektuelle. Vi har kun i ringe grad benyttet os af de dramaturgiske virkemidler, der i stedet taler til følelserne, og som vi kender fra især teaterets, litteraturens og filmens verden. Vi har kort sagt ikke ”plottet” vores formidling ved hjælp af historiefortællingens klassiske teknikker, således som man gør i romaner og teaterstykker. Derved har vi faktisk undladt at benytte et af de allermost effektfulde virkemidler, der eksisterer. Det er det, som vi gerne vil lave om på og som er en underliggende præmis i betegnelsen ”Det poetiske museum”.

En anden underliggende præmis er, at vi gerne vil formidle til alle de menneskelige sanser. Foredrag og rundvisninger taler som oftest kun til det rationelle og det intellektuelle i os. Det er formidling rettet mod den menneskelige hjerne. Men det er ikke nok. Mennesket erkender med andet end hjernen. Vi erkender også gennem vore følelser, igennem vore sanser. God kulturhistorisk formidling skal derfor også formidle til andet end synssansen. Den skal også formidle til lugtesansen, følesansen, smagssansen, høresansen - og gerne også til det, vi kan kalde vor sjette sans, nemlig den menneskelige skræk for det overjordiske og det overnaturlige, og hele den immaterielle verden, som i høj grad var en del af virkeligheden for fortidens mennesker.

At formidle til følelser og sanser er ikke noget nyt. Det er en formidlingsstrategi, som har været kendt gennem århundreder, og som især blev dyrket i begyndelsen af 1800-tallet i den periode, som vi kalder ”romantikken”. Romantisk erkendelse og romantisk formidling har imidlertid levet en ret tilbagesluttet tilværelse i den akademiske verden siden 1800-tallet, men nu ønsker vi at trække den af stalden igen. Argumenterne herfor er følgende:

Levendegørelsen, som der arbejdes med på Frilandsmuseet, spiller en vigtig rolle i forståelsen af vor kulturarv (Foto: Frilandsmuseet).

REJSEN TIL FORTIDEN

FRILANDSMUSEET OG DET POETISKE MUSEUM

Uanset om vi vil være ved det eller ej, så eksisterer der en sammenhæng mellem det, vi kan kalde fornuften og fornemmelsen. De romantiske filosoffer understregede dette ved at pege på de mange lag af betydning, der kunne være indlejret i en hændelse eller et fænomen, og som ikke kom frem, når man kun henvendte sig til fornuften. Virkeligheden er kun delvis synlig og kan ikke erfares direkte i al sin mangfoldighed. Derfor må andre sanser og egenskaber end synssansen og menneskets intellektuelle tankevirksomhed tages i brug, når vi skal erkende virkeligheden fuldt ud. Tankevirksomhed og følelsesliv skal spille sammen, for at vi kan give en tilfredsstillende karakteristik af det, som vi ønsker at formidle.

Poetisk formidling vil derfor skabe fornemmelser hos publikum af fortidens levede liv ved hjælp af kunsten. Vi vil benytte teater, musik, skønlitteratur etc. i vor kulturhistoriske formidling. Vi skal ikke nøjes med at tale. Vi skal også agere. ”Don’t say it, show it”, som man siger i filmens og teaterets verden. Reelt er det en formidlingsform, der er i slægt med Grundtvigs forestilling om ”det levende ord”. Den gode historieformidler taler ikke blot om fortiden, han vækker den til live og river sit publikum med sig, så de føler, at de selv er til stede. Det er i bund og grund en romantisk tankegang, for Grundtvig var alt andet lige et barn af Romantikken. Med strategien ”Det poetiske museum” har Frilandsmuseet sat sig selv den opgave at formidle vor kulturhistoriske viden i et poetisk – eller et dramaturgisk orkestreret – sprog. Vi skal vække folks appetit på historien ved at formidle den i en sansemættet og evokativ form. Når vi tager fat på et nyt emne, skal vi altid overveje, om ikke vi kan formidle det ved hjælp af kunstens sprog. Vi skal lære at tænke kunstnerisk og poetisk i stedet for at glide over i det akademiske fagsprog, som vi plejer at bruge.

Vi skal med andre ord nedbryde den traditionelle måde at formidle kulturhistorie på og opbygge en ny. Det er bl.a. vores opgave at få publikum til at erkende forskellen og lighederne mellem fortid og nutid. Selv om mennesket grundlæggende ligner hinanden på tværs af tid og rum, så er der alligevel så mange ting, der adskiller nutidens mennesker fra fortidens, at det til tider kan være svært at acceptere den måde, som fortidens mennesker tænkte på, som rationel. Det er kulturforskellene, jeg her tænker på, for fortidens danskere levede i en anden kultur

end vor, og den er på sæt og vis lige så eksotisk og fremmed, som var der tale om indfødte indianerstammer i det dybeste Amazonas.

De mennesker, der levede i f.eks. 1700-tallets Danmark, var dog ikke dummere end vi. De var blot anderledes. De levede i en anden kulturel virkelighed og havde derfor et andet rationale end vi. Også det ”rationelle” er nemlig underlagt historisk forandring. Fortiden er på én gang genkendelig og uigenkendelig. Den er et fremmed land, og vi er historiske antropologer, der er på udforskning i dette fremmed og sære land, hvor vi skal studere og videreformidle de indfødtes mærkelige skikke og sæder. Helst på en måde der kan vække deres interesse og skærpe deres appetit på selv at tage på opdagelsesrejse i fortiden.

Vi vil fremover bestræbe os på at føre museums-gæsten på en sådan rejse, der ikke blot inkluderer de fysiske miljøer i form af gårde, huse, haver og marker, men også belyser den kultur og den tankeverden, de mennesker – som skabte og befolkede disse miljøer – havde. Og det er netop erkendelsen af fortidens kulturelt anderledes tænke- og handle-måder, og den dybere forståelse heraf, der kræver et andet formidlingsprog end det, som kulturhistorikerne traditionelt har benyttet. Billedkunst, musik, teater og mytologi kan give os indsigter, som det er næsten umuligt at nærme sig via det akademiske fagsprog.

Det er her, at poesien og det poetiske museum kommer ind i billedet.

NUTIDEN PÅ MUSEUM ELLER ET NUTIDIGT MUSEUM?

Udstillingerne på Brede Værk repræsenterer en del af vores meget nære fortid. Både ældre og yngre gæster kan genkende ting, der alle vidner om den udvikling, der har fundet sted i Danmark indenfor især de sidste 150 år, omend naturligvis med spor længere tilbage: En dampmaskine, en samlebåndsproduceret standard-bil, selvaktiverende vaskepulver, en barbiedukke, ingeniørtegnede projektskitser, fagforeningsfaner, elektriske lamper, reklameskilte, en bikini og tætskrevne skoleskemaer...

“Sådan var det virkelig, da jeg var barn”, og “min mor brugte altid sådan en, når hun lavede mad”, er udsagn besøgende på Brede Værk er rundhåndede med at tage i brug ved synet af de udstillede gen-

Og dette forår står vi med hele 3 nye undervisningstilbud, der alle er blevet til i samarbejde med grund- og gymnasieskoler, og alle er realiseret med støtte fra Kulturstyrelsen.

Velfærdsstaten på spil

Det første nye undervisningstilbud blev til som et innovationsprojekt, hvor gymnasieelever blev sat til at vise, hvordan de gerne ville formidle historie, hvis det var dem, der var inspektører og museumsundervisere. Ud af dette snart 2 år lange samarbejde er kommet et undervisningsforløb, som hedder “velfærdsstaten på spil”. Her forholder eleverne sig til, hvordan og hvorfor vilkårene så ud, som de

Den opnåede velfærd gav mange fordele. Her nydes friheden på campingpladsen (Foto: Frilandsmuseet).

stande. Nogle gæster synes selv, at det er en lidt sær oplevelse fulgt af en vemodig følelse af, at deres ”egen” tid er “kommet på museum”, fordi museer jo ofte forbindes med det, der er passe og kun hører fortiden til.

Det kan der godt knyttes en kommentar til: Selvom alting går så hurtigt i dag og nyheder bliver gamle som aldrig før, så er verden jo ikke mere af lave end, at nutiden, ja selv fremtiden, er nødt til at tage afsæt i og udgå fra det bestående. Fordi noget er kommet på museum, er det ikke dermed uaktuelt. Tværtimod. Vores museer er bærere af historie og er værdifulde for, at børn og unge af i dag kan møde og forstå de værdier og den udvikling, deres egen samtid er rundet af. Af samme grund har vi på Brede Værk både med udstillinger, aktiviteter og undervisningstilbud gjort os umage for at betone aktualitet.

gjorde, for de ansatte i Brede før velfærdsstaten. Siden skal eleverne forholde sig til velfærdsstatens grundprincipper: Omfordelings-, generations-, og rettighedsprincippet; og de skal spare på midlerne, for vi har ikke råd til samme ydelsesniveau som tidligere. Eleverne er nødt til at reflektere, diskutere og indbyrdes vælge, hvilke rettigheder der kan gives køb på, og hvilke skuldre der kan tåle det, når landet fattes penge.

Arbejdsmarkedet

Det andet nye undervisningstilbud handler om “den danske model”, hvor arbejdsmarkedets parter er gensidigt enige om og ansvarlige for ansættelses og arbejdsbetingelser. Mange vælger i dag fagforeningskontingentet fra uden nødvendigvis at have gjort sig klart, hvor stort et sikkerhedsnet,

NUTIDEN PÅ MUSEUM ELLER ET NUTIDIGT MUSEUM?

bygget op af fagforeningernes arbejde, det moderne danske arbejdsmarked hviler på i dag, og uden hvilket velfærden i Danmark ville se ganske anderledes ud. I undervisningstilbuddet på Brede Værk har vi skruet tiden tilbage til 1905, hvor en omfattende strejke i tekstilindustrien stiller arbejderne overfor valg: Vil vi stå sammen for bedre vilkår for alle, vil vi holde os til det nære og kendte; eller vil vi begrænse vores ansvar og indsats til helt individuelle aftaler og forpligtelser?

Industrihistorie på Wikipedia

Sidst men ikke mindst afholder vi i april og maj workshops med gymnasieklasser, der skal skrive leksikonartikler om industrihistorie til Wikipedia. Dette projekt er blevet til, fordi dansk skriftlighed skal styrkes blandt unge, og fordi digital dannelse er noget flere gymnasier gerne vil slå et slag for. Brede Værk er glad for at vidensudvikle med gym-

nasieskolen på dette meget relevante område, og for samtidigt at tilgængeliggøre industrihistorisk kilde-materiale, der vil blive brugt og sorteret i af unge mennesker i uddannelse.

Det er fortsat og har for de her nævnte projekters vedkommende været meget spændende at arbejde tæt sammen med børn, unge og deres lærere. Det har sat udstillingerne i en konkret, brugsorienteret sammenhæng og vist os, at den nære fortids historie er særdeles relevant og værdifuld at sætte i spil.

*Museumsinspektør på Brede Værk
Signe Littrup*

Alle undervisningstilbuddene kan prøves af gæster hele sæsonen.

På "Håndværkets dage" den 25. og den 26. maj vil det digitale rollespil "Værket" være gratis for alle besøgende. Se mere på www.nationalmuseet.dk

PELLE EROBREREN

Sommerens musikalske drama for hele familien

16. juni – 26. juli ved museets gård fra Bornholm

50,-
FOR MEDLEMMER

Træd ind i historien med en musikalsk teateroplevelse for alle sanser.

Mellem bornholmske brosten, bindingsværk og kokasser genopstår de ukuelige karakterer fra Martin Andersen Nexos klassiker.

Fortællingen om Pelle og Lassefars drømme og strabadser er i hænderne på manuskriptforfatter Bo hr Hansen blevet til et humoristisk og barsk stykke for hele familien.

Tidens skillingsviser har været under kreativ behandling af komponist Nikolaj Hess. De bliver fremført af musikere og skuespillere, som vækker historisk virkelighed til live.

Medbring madkurv og spis før forestillingen mellem museets grønne træer og gamle gårde.

Spilletider

Uge 25-26:	Uge 27-30:
Tirsdag - torsdag: kl. 11	Tirsdag - lørdag: kl. 19
Fredag - lørdag: kl. 19	Søndag: kl. 17
Søndag: kl. 17	

Som medlemmer af Frilandsmuseets Venner kan I købe billetter til blot 50 kr. (normal pris 165 kr.). Tilbuddet gælder alle hverdage i spilleperioden.

Kontakt Frilandsmuseets teaterafdeling på mail: teater@natmus.dk eller køb billetterne i museets information.

Manuskript: Bo hr Hansen. Instruktion: Asger Bonfils. Medvirkende: Benjamin Boe Rasmussen, Michael Lundbye Slesbager, Neel Rønholt, Merete Hegner, Martin Fredberg, Anders Aamodt m. fl. Komponist: Nikolaj Hess. Scenograf: Anette Hansen. Dramaturg: Bent Holm. Produceret af: Darger og co samt Frilandsmuseet

GENERALFORSAMLING I FRILANDSMUSEETS VENNER

Generalforsamlingen den 16. april 2013 kl. 19 var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forelæggelse af det reviderede og udsendte regnskab
4. Evt. forslag
5. Forelæggelse af budget og fastlæggelse af kontingent
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer
7. Valg af revisor
8. Evt.

Selskabets formand Bent Knie-Andersen bød velkommen til generalforsamlingen, hvortil 70 medlemmer var fremmød.

Ad. 1: Valg af dirigent

Formanden, der valgtes enstemmigt til dirigent, konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet og beslutningsdygtig.

Ad. 2: Bestyrelsens beretning

Formanden fremlagde bestyrelsens beretning: Frilandsmuseets 117ende sæson er tyvstartet lidt, idet museet holdt åbent i påsken, men nu holder lukket indtil den 1. maj, hvor den egentlige sæson, der går fra den 1. maj til den 20. oktober, starter. Som sædvanlig er der dog åbent efterfølgende i to week-ender op mod jul, henholdsvis den 30. november/1. december og den 7./8. december.

Frilandsmuseets Venners julearrangement kommer i øvrigt til at finde sted den 30. november.

Der er også tale om ændringer i den daglige åbningstid. En nøje vejledning vil fremgå af næste nummer af vores blad, der udkommer i slutningen af denne måned. Årsagen til ændringerne er som bekendt forårsaget af de nedskæringer Nationalmuseet, som Frilandsmuseet er en del af, er blevet ramt af.

Frilandsmuseets Venners formål er jo som bekendt at støtte Frilandsmuseet. Dette sker bl. a. ved, at foreningens medlemmer er aktive i de forskellige laug, der virker på museet, men selvfølgelig primært ved at skaffe midler, der kan anvendes ved gennemførelse af forskellige projekter på museet.

Hertil anvendes medlemmernes kontingent samt de midler, der ved julemødet og generalforsamlingen indsamles. Disse to indsamlinger har dog primært til formål at opfylde de krav, som skattemyndighe-

derne stiller for at godkende, at bidragsgivere har skattefradragetsret for ydede bidrag.

Noget, der vejer tungt, er, når Frilandsmuseets Venner modtager legater og lignende. Legater og fondsstøtte kan enten være til et bestemt formål eller til generel støtte af foreningens arbejde.

Det var derfor en stor glæde, da Frilandsmuseets Venner sidste år fra advokat Benni Mikkelsen uansøgt modtog en tildeling på 50.000 kr. fra Furi Appel og Gunnar Niskers Fond til Almennyttige Formål. Fonden uddeler hvert år legater til almenyttige, almenevelgørende og humanitære fonde og institutioner. Legatet kan ikke søges, og tildeling sker uden ansøgning og efter bestyrelsens skøn.

Frilandsmuseets Venner har i år støttet Frilandsmuseet med nye sejl til vindmøllen, ligesom vi med museets ledelse drøfter udgivelse af en ny bog om Frilandsmuseet til afløsning for Peter Michelsens udmærkede, men nu mere end 25 år gamle bog ”Frilandsmuseet ved Sorgenfri”.

Siden 2010 har Frilandsmuseet været i gang med en samlingsgennemgang, fordi mere end halvdelen af museets omkring 50.000 museumsgenstande om få år skal flyttes til Nationalmuseets kommende magasiner. Hvor disse kommer til at ligge vides endnu ikke, men det gamle landbrugsmuseum på den anden side af vejen, der har været brugt til magasin, skal være tømt ved årets udgang. Processen går ud på at samlingen gennemgås, og de genstande, der skal flyttes til det nye magasin, deponeres i containere. Når det er sket, skal bygningen sælges, og først derefter vil et nyt magasin blive opført. Herefter skal alle genstandene fra containerne placeres i det nye magasin.

Af museets 50.000 genstande kan i øvrigt ca. 8.000 henføres direkte til de gårde og huse, som i dag er på museet. De 8.000 objekter har en helt særlig status i samlingen, og der lægges også i dag i museets indsamling stor vægt på at indsamle genstande fra de hjem og bygninger, som enten skal flyttes til museet eller er der i forvejen.

En af de bygninger, der blev påbegyndt genopførelse af i 2012 er Øresundsvejens Station. Den blev oprindeligt opført i 1907, tegnet af DSB's hovedarkitekt Heinrich Wenck. Den lå på den private Amagerbane, som blev oprettet til både person- og godstransport. Amagerbanen var livsnerven for de mange store og små firmaer og fabrikker, som skød op på Amager i første halvdel af 1900-tallet. Stationen blev revet ned på grund af metrobyg-

GENERALFORSAMLING I FRILANDSMUSEETS VENNER

geriet, og opførelsen er nu startet i stationsbyen, så denne med rette kan bære sit navn. Der er dog behov for yderligere støtte, før genopførelsen kan færdiggøres.

Museet er også i færd med at hjemtage en gammel trælastlade fra Marstal, som der er skaffet fondsmidler til hjemtagning af. Trælastladen vil på Frilandsmuseet indtil videre henligge i containere, indtil den plads i stationsbyen, hvor den skal stå, er blevet klargjort, og indtil der er rejst midler til genopførelsen. Det er usikkert at sige, hvornår det kan ske, men i første omgang var det vigtigt at få bygningen reddet, inden den gik til.

Overinspektør Peter Henningsen indførte i forrige sæson begrebet "Det poetiske museum" på Frilandsmuseet. Det er betegnelsen for en ny formidlingsstrategi, som Frilandsmuseet har igangsat. Den går ud på, at museet vil benytte sig af kunstneriske virkemidler i formidlingen. Der er her ikke mindst tale om anvendelse af dramaturgiske virkemidler i form af teaterstykker.

Et vigtigt led heri var etableringen af Bernhard Olsen Teatret, der blev færdiggjort sidste år. Frilandsmuseet har ombygget den gamle gymnastiksal ved den tidligere Landboskole til et intimt teater, så der i fremtiden kan spilles teater året rundt.

Teatersalen blev helt officielt åbnet den 28. oktober med besøg fra Nordea-fonden, der har støttet ombygningen. Salen blev oprindeligt bygget omkring år 1900 som gymnastiksal til Grundtvigs Højskole og i 1928 overdraget til Landboskolen. Her blev den brugt af landbrugseleverne indtil 1954, hvor Landboskolen flyttede, og Nationalmuseet overtog bygningen. Salen, der er en træbygning i typisk Vallekilde-stil, formodentlig tegnet af arkitekten Andreas Bentsen, er i det ydre ført tilbage til sin oprindelige stil.

Teatret blev straks brugt til forestillingen "Juleferie i Noddebo Præstegård", der spillede i perioden 24. november til 22. december, og som medlemmerne af Frilandsmuseets Venner havde mulighed for at overvære til reduceret pris.

Også et andet teaterstykke, "Brødrene Lange", blev sidste år opført på museet, denne gang dog udendørs. Stykket var skrevet af Line Knutzon og instrueret af Lars Knutzon og tog udgangspunkt i en virkelig historisk begivenhed. Brødrene Lange levede på herregården Krumstrup i Ryslinge sogn på Fyn, hvor de gjorde livet surt for både sig selv og fæstebønderne.

På det landskabsmæssige område blev året 2012 også et spændende år, idet museet i foråret modtog en lang række æbletræer fra den nedlagte Veilstrup Æblehave. Træerne blev genplantet på museet og er indgået i Frilandsmuseets formidling. Flere steder fortælles ved haver, huse og genstande om æblets betydning for mennesker på landet og igennem historien. Med de nye træer blev 75 nye sorter bragt til museet, så fortællingerne om disse kan give dyberegående forståelse af æblet som en del af den levende danske kulturarv.

En del af træerne blev placeret i Brede Park på terrasserne mod vest. Flere af terrassernes gamle træer var her efterhånden sygnet hen. Så der blev nyplantet 40 små æbletræer svarende til sorter, der kunne have stået i Brede i fabrikkens virksomme tid. Det er alle velsmagende sorter fra før 1910, såsom Dronning Louise, Signe Tillich, Yduns Æble, Guldborg m.fl. Selv om disse træer endnu ikke bærer frugt, valgte Nationalmuseet Brede Værk at markere de velkomne nye stammer ved at være med på Frilandsmuseets Gamle Sorters Dage, hvor Frilandsmuseets Venner i Brede Park kunne se og smage friskpresset æblemest fra en nyanskaffet æbleperse betjent af museets personale.

I Brede var det også muligt at se særudstillingen om kogebogen "Karolines Køkken" og dansk madkultur i 50 år. Udstillingen, der stod sommeren over, blev et tilløbsstykke. Også andre aktiviteter både i Brede og på selve Frilandsmuseet var det i 2012 muligt for Frilandsmuseets Venner at deltage i, såsom det historiske marked i efterårsferien og selvfølgelig Vennernes traditionelle julemorgen i Frilandsmuseets Restaurant.

Også i den kommende sæson vil der være mange aktiviteter. Aktivitetsoversigten, der også indeholder de særlige aktiviteter for medlemmerne, vil blive udsendt med det nummer af vores Nyhedsbrev, der udsendes i slutningen af denne måned.

Interessen for Frilandsmuseet er stor i disse år. Det er glædeligt, men det er ikke uden problemer.

Frilandsmuseet og Brede Værk er jo en del af Nationalmuseet, og Nationalmuseet rammes i disse år af besparelser, som jeg indledningsvis nævnte. Museet er derfor nødt til at tilpasse sit aktivitetsniveau for at bringe økonomien i balance.

Det er her, at Frilandsmuseets Venner er en vigtig brik både til at egne midler til bidrage til at understøtte Frilandsmuseets aktiviteter, men også ved at bidrage til at skabe kontakt til fonde og lignende.

GENERALFORSAMLING I FRILANDSMUSEETS VENNER

Her er det vigtigt, at vi sørger for skattefrihed for givne donationer. For at dette kan opretholdes, kræver skattevæsenet, at mindst 150 personer hvert år donerer et beløb – stort eller lille – til Frilandsmuseets Venner. Det er således ikke for at tigge penge, men for at sikre at vi hvert år når op på dette antal, at jeg nævner dette. Vi kan ikke bare lægge et beløb oven i kontingentet – mindst 150 personer skal frivilligt give et beløb som gave. Mange medlemmer har givet et ekstra beløb i forbindelse med betaling af kontingent, men vi har stillet en tallerken ved udgangen, og vi vil være taknemmelige, hvis nogle vil lægge en lille gave deri.

Tidligere har vi kunnet fortælle, om at medlemskab af Frilandsmuseets Venner giver gratis adgang til en række frilandsmuseer i Norden. I Danmark ud over museer under Nationalmuseet f. eks. også til Den Gamle By i Århus. Ordningen består i, at medlemskortet til Frilandsmuseets Venner giver adgang for én person. Derfor har det været nødvendigt at lave medlemskort, således at medlemmer, der har par-medlemskab, får udstedt et medlemskort til hver person.

Frilandsmuseets Venner vil i 2013 prøve at se om vi kan lave tilsvarende aftaler med relevante museer i Danmark.

Der blev i 2012 udsendt fem numre af vores medlemsblad. Dette antal regner vi også med i år, selv om det portotilskud vi hidtil har modtaget fra staten, er blevet sat ned. Det gælder ikke alene for Frilandsmuseets Venner, men for alle tilsvarende foreninger, der hidtil har modtaget portotilskud.

Frilandsmuseets Venners hovedopgave er at støtte Frilandsmuseet, men medlemskabet af Frilandsmuseets Venner giver også medlemmerne forskellige fordele. Ud over at medlemmerne får Venneforeningens publikationer, ydes der rabatter i Museumsbutikken og i Frilandsmuseets restaurant. Hertil kommer som nævnt, at medlemskabet af Frilandsmuseets Venner giver gratis adgang til andre frilandsmuseer i såvel Danmark som vore nordiske nabolande.

For at yde den bedst mulige støtte skulle vi i år gerne vokse i medlemstal. Hjælp derfor med at skaffe nye medlemmer til Frilandsmuseet Venner. Med Nyhedsbrevet udsendes med mellemrum en kupon, der kan udtages uden at beskadige Nyhedsbrevet. Giv kuponen til en bekendt, der kunne være interesseret i medlemskab af Frilandsmuseets Venner. Alternativt kan nye medlemmer indmelde

sig direkte ved henvendelse til Frilandsmuseet kontor. Afslutningsvis skal rettes en tak til alle, der i løbet af beretningsåret på forskellig vis har bistået Frilandsmuseet Venner.

En tak til alle medlemmer der slutter op om foreningen. En særlig tak til de medlemmer der i løbet af året har ydet en særlig indsats for Frilandsmuseets Venner. Tak til mine kolleger i bestyrelsen for utrætteligt arbejde og tak til Frilandsmuseets og Nationalmuseets ledelse og medarbejdere for et forbilledligt samarbejde.

Og ikke mindst tak til de sponsorer der med store eller mindre beløb har støttet vort arbejde.

Og så hjertelig velkommen til alle til en ny og spændende sæson på et af Danmarks bedste og smukkeste museer.

Ad. 3: Forelæggelse af det reviderede og udsendte regnskab

Kasserer Jes Damsted fremlagde det reviderede og udsendte regnskab, der viste et nettoresultat på kr. 95.618. Egenkapitalen udgjorde kr. 231.140 og regnskabet balancerede med kr. 426.515.

Regnskabet var revideret af revisionsfirmaet Christensen Kjærulff, statsautoriseret revisionsaktieselskab og forsynet med følgende revisionspåtegning:

”Det er vor opfattelse, at årsrapporten giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af foreningens aktiver for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012 i overensstemmelse med årsregnskabsloven”.

Foreningen havde i 2012 haft 700 medlemmer.

Regnskabet blev godkendt med applaus.

Formanden takkede Jes Damsted for hans store uegennyttige arbejde. Hvervet som kasserer bliver passet med stor dygtighed.

Ad. 4: Evt. forslag

Der var ikke indkommet forslag.

Ad. 5: Forelæggelse af budget og fastlæggelse af kontingent

Jes Damsted gennemgik budget for 2013. Indtægterne forventes at beløbe sig til kr. 227.200 og udgifterne til kr. 328.400 som følge af to væsentlige donationer til Frilandsmuseet, således at der forventes et underskud på kr. 101.200.

Bestyrelsen indstillede uændret kontingent. Herudover var der som en forsøgsordning gennemført

GENERALFORSAMLING I FRILANDSMUSEETS VENNER

et ungdomskontingent på 100 kr. gældende for unge under 30 år.

Forslag til budget og kontingent godkendtes med applaus.

Ad. 6: Valg af bestyrelsesmedlemmer

Da Lis Kjærulff og Hegert Vad ikke havde ønsket at genopstille, havde bestyrelsen foreslået Uffe Thorlacius og Henrik Victor Nørgaard som nye medlemmer af bestyrelsen.

Genvalgt blev Johannes Green, medens Uffe Thorlacius og Henrik Victor Nørgaard blev nyvalgt.

Formanden rettede en hjertelig tak til Lis Kjærulff og Hegert Vad for deres store indsats for Venneforeningen og overrakte en gave som en beskeden tak.

Ad. 7: Valg af revisor

Revisionsfirmaet Christensen Kjærulff genvalgte enstemmigt til revisorer.

Ad. 8: Eventuelt

Overinspektør Peter Henningsen fortalte afslutningsvis om planerne for Frilandsmuseets udvikling.

Formanden takkede Peter Henningsen for hans indlæg.

Generalforsamlingen hævet kl. 20.00.

Lis Kjærulff og Hegert Vad forlod Frilandsmuseets Venners bestyrelse efter mange års fornem indsats.

AKTIVITETER FRILANDSMUSEET 2013

Dato	Aktivitet	Tid og sted
1. maj – 16. juni	Åbent på Frilandsmuseet	Kl. 10.00 – 16.00
1. maj – 20. oktober	Museets møllerlaug viser museets møller frem for museets gæster	Kl. 10.30 – 12.30 og 13.15 – 15.00 Alle søndage og sidste onsdag i hver måned i Karlstrup Mølle og Ellested Vandmølle
1. maj – 30. juni 13. august – 20. oktober	Bondens dyr Museets dyrepasser fortæller de små museums-gæster om bondens dyr	Kl. 10.30 Hver tirsdag, onsdag og torsdag. Ved Rømgården
1. maj – 20. oktober	Bondens have Museets gartnere fortæller om bondens have i museets forskellige haver	Kl. 13.30 Hver onsdag og sidste søndag i hver måned Spørg i Butikken for oplysning om sted
19. og 20. maj	Møllerlauget maler mel i Frilandsmuseets Vandmølle	Kl. 10.30 – 12.30 og 13.15 – 15.00 I Ellested Vandmølle
25. – 26. maj	Håndværkets dage Fokus på godt håndværk og gode materialer	Kl. 10.00 – 15.00 I Stationsbyen
16. juni	Dansk Mølledag, Frilandsmuseets møller er åbne og der males rugmel i Ellested Vandmølle	Kl. 10.30 – 12.30 og 13.15 – 15.00
16. juni – 26. juli	Pelle Erobreren - Teaterforestilling for hele familien med udgangspunkt i Martin Andersen Nexø's fortælling om drengen Pelle	Se side 5 i bladet for oplysninger om spilletider Billetpris: 165 kr. Særpris for Frilandsmuseets Venner: 50 kr. Ved gården fra Bornholm
18. – 27. juni	Ekstra lang åbningstid på Frilandsmuseet i forbindelse med teaterforestillingen 'Pelle Erobreren'	Kl. 10.00 – 17.00, søndag – torsdag Kl. 10.00 – 19.00, fredag – lørdag
28. juni – 26. juli	Ekstra lang åbningstid på Frilandsmuseet i forbindelse med teaterforestillingen 'Pelle Erobreren'	Kl. 10.00 – 19.00, tirsdag – lørdag Kl. 10.00 – 17.00, søndag
2. juli – 11. august	Livet på landet Fortællinger og små teaterstykker om livet på landet med skuespillere, musikere, håndværkere og gartnere	Kl. 11.00 – 15.30
27. juli – 11. august	Åbent på Frilandsmuseet	Kl. 10.00 – 17.00
13. august – 20. oktober	Åbent på Frilandsmuseet	Kl. 10.00 – 16.00
25. august	Dansens dag Folkedans og musik på festpladsen	Kl. 10.30 – 16.00 På Festpladsen
21. – 22. september	Håndværkets dage Fokus på godt håndværk og gode materialer	Kl. 10.00 – 15.00 I Stationsbyen
28. – 29. september	Gamle sorters dag Kom og se, duft og smag på de gamle sorter	Kl. 11.00 – 15.00 På Fjellerup Østergård
12. – 20. oktober	Historisk efterårsmarked med aktiviteter, salg, musik og gøgl	Kl. 11.00 – 15.30 Ved Ostenfeld
23. november – 22. december	Et Juleeventyr En klassisk julefortælling for hele familien	I Bernhard Olsens Teater Yderligere information senere.
30. november – 1. december 7. – 8. december	Jul på Frilandsmuseet Kom og oplev julens forberedelser, mad, pynt, fest og den traditionsrige forestilling om drillenissen	Kl. 10.00 – 16.00
30. november.	Frilandsmuseets Venners julemorgen på Frilandsmuseets restaurant	Kl. 9.00

Ændringer kan forekomme.

Hold dig opdateret på museets hjemmeside: <http://natmus.dk/frilandsmuseet/>

I 2013 holder Frilandsmuseet åbent

1. maj – 16. juni: Alle dage 10.00 – 16.00.

18. juni – 27. juni: Søndag – torsdag 10.00 – 17.00, fredag – lørdag 10.00 – 19.00

28. juni – 26. juli: Tirsdag – lørdag 10.00 – 19.00, søndag 10.00 – 17.00

27. juli – 11. august: Alle dage 10.00 – 17.00.

12. august – 20. oktober: Alle dage 10.00 – 16.00. Mandage lukket, dog åbent 20. maj og 14. oktober.

Aktiviteter med **grøn skrift** er alene for medlemmer af **Frilandsmuseets Venner**

AKTIVITETER BREDE 2013

Dato	Aktivitet	Tid og sted
1. maj – 30. juni	Åbent på Brede Værk	Kl. 10.00 – 16.00
4. – 5. maj 11. – 12. maj	'Husmoder i forårshumør' Besøg husmoder Esther, der gør forårsrent i arbejderboligen	Kl. 12.00 – 15.00
25. – 26. maj	Håndværkets dage Prøv at arbejde ved fabrikkens samleband eller forsøg dig med det spritnye, digitale rollespil 'Værket', der sætter fokus på forskellene mellem direktør og arbejder	Kl. 12.00 – 15.00
25. – 26. maj	Omvisning ved museumsinspektør Signe Lykke Littrup om det nye spil 'Værket' og dets aktualitet i dag	Kl. 12.00 – 12.30
Søndage i maj og september	'Upstairs & downstairs på Brede Værk' En omvisning, der giver indblik i, hvordan livet har været de 300 år, hvor det lille fabrikkssamfund var i funktion	Kl. 13.00 Entré: 50 kr. for voksne, 40 kr. for børn og pensionister. Gratis Entré for medlemmer af Frilandsmuseets Venner*
2. juli – 11. august	Åbent på Brede Værk	Kl. 10.00 – 17.00
Søndage i juni, juli og august	Brede Hovedbygning og arbejderboligen åben	Kl. 12.00, 13.00 og 14.00 Entré: 50 kr. for voksne, 40 kr. for børn og pensionister. Gratis for medlemmer af Frilandsmuseets Venner*
13. august – 29. september	Åbent på Brede Værk	Kl. 10.00 – 16.00
25. – 26. august	Håndværkets dage Prøv at arbejde ved fabrikkens samleband eller forsøg dig med det spritnye, digitale rollespil 'Værket', der sætter fokus på forskellene mellem direktør og arbejder	Kl. 12.00 – 15.00
14. – 15. september 21. – 22. september	Golden days på Brede Værk Fokus på Ford T og Fords produktionsfilosofi	Kl. 12.00 – 15.00
28. – 29. september	Gamle sorters dage Kom og vær med til at presse æblemost, køb friske æbler fra haven på Brede Værk og chokolader fra Brede Chokoladefabrik	Kl. 12.00 – 15.00
28. – 29. september	Omvisninger i Brede hovedbygning og have	Kl. 13.00 og 14.00

* Husk at reservere billet, da der er begrænset antal billetter til disse arrangementer.

Dette kan gøres på tlf. 41206458 eller i Brede Information

Ændringer kan forekomme.

Hold dig opdateret på museets hjemmeside: <http://natmus.dk/brede-vaerk/>

I 2013 holder Brede Værk Åbent

1. maj – 1. juli: Alle dage 10.00 – 16.00

2. juli – 11. august: Alle dage 10.00 – 17.00

13. august – 29. september: Alle dage 10.00 – 16.00

Mandage lukket, dog åbent 20. maj.

Aktiviteter med **grøn skrift** er alene for medlemmer af **Frilandsmuseets Venner**

Husk at fremvise medlemskortet for betaling i
restaurant og butik og ved besøg på andre frilandsmuseer

OBS!

Medlemsfordele

Medlemsrabat i butik og restaurant

- 10 % rabat i Museumsbutikken på Frilandsmuseet og på Nationalmuseet
- 10 % rabat på Frilandsmuseets Restaurant i sæsonen – ikke selskaber

Frilandsmuseets Venner har gratis adgang til

I Danmark

- Den Gamle By, Aarhus
- Frilandsmuseet, Kgs. Lyngby
- Omvisning i Brede Hovedbygning, Kgs. Lyngby
- Nationalmuseet og museer under dette

I Norge

- Maihaugen, Lillehammer
- Norsk Folkemuseum, Bygdø, Oslo
- Sverresborg, Trondheim

I Finland

- Klosterbacken, Turku/Åbo

I Sverige

- Jamtli, Östersund
- Kulturen, Lund
- Gamle Linköping, Linköping
- Skansen, Stockholm

Forsideillustration:

Frilandsmuseet udskiller forskellige genstande fra samlingerne, så de ikke mere er museumsgenstande, der skal opbevares, men kan benyttes i formidlingen.

Adresse for Frilandsmuseets Venner

Frilandsmuseets Venner
Kongevejen 100, 2800 Kgs. Lyngby
Tlf.: 41206401
E-mail: emilie.juul.simonsen@natmus.dk

Bestyrelsen for Frilandsmuseets Venner

Bent Knie-Andersen
Formand

Jes Damsted
Kasserer

Vagn Andersen

Johannes Green

Hans Peter Houlberg

Uffe Thorlacius

Henrik Victor Nørgaard

Lene Floris
Museumschef

Per Kristian Madsen
Direktør for Nationalmuseet

Peter Henningsen
Overinspektør på Frilandsmuseet og Brede Værk
Sekretær for bestyrelsen

Ans.: Frilandsmuseets Venner
Frilandsmuseet
Kongevejen 100
+++4381+++
2800 Kgs. Lyngby